

Informácia o činnosti Etickej komisie prokuratúry za obdobie roka 2016

Etická komisia prokuratúry vznikla na základe zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení zákona č. 401/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Uvedeným zákonom č. 401/2015 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016, bol zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov okrem iného doplnený siedmym dielom, nazvaným: „Pravidlá prokurátorskej etiky“.

V tomto diele zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov sú upravené Etický kódex prokurátora a Etická komisia prokuratúry.

V § 217a citovaného zákona je uvedené, že pravidlá prokurátorskej etiky sú obsiahnuté v etickom kódexe prokurátora. Etický kódex prokurátora schvaľuje Rada prokurátorov Slovenskej republiky, ktorá tak učinila dňa 11. januára 2016.

Etická komisia prokuratúry má v zmysle citovaného zákona deväť členov volených jednotlivými zhromaždeniami prokurátorov v priamych voľbách s tajným hlasovaním. Členom Etickej komisie prokuratúry môže byť iba prokurátor. Členovia Etickej komisie prokuratúry si podľa zákona spomedzi seba volia predsedu Etickej komisie prokuratúry a podpredsedu Etickej komisie prokuratúry. Z prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2016 obsiahnutých v zákone o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry vyplývala nielen povinnosť pre Radu prokurátorov Slovenskej republiky schváliť Etický kódex prokurátora najneskôr do 31. marca 2016, ale aj povinnosť pre zhromaždenia prokurátorov v uvedenom termíne zvoliť členov Etickej komisie prokuratúry. Obe povinnosti boli v uvedenom termíne splnené.

Za členov Etickej komisie prokuratúry boli zvolení:

- zhromaždením prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky

JUDr. René VANEK, prvý námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Bratislava

JUDr. Oliver JANÍČEK, námestník krajskej prokurátorky v Bratislave,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Trnava

JUDr. Radovan KAJABA, PhD., námestník krajského prokurátora v Trnave,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Nitra

JUDr. Janka KMEŤOVÁ, námestníčka krajského prokurátora v Nitre,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Trenčín

Mgr. Jozef SEDLÁK, námestník krajskej prokurátorky v Trenčíne,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Banská Bystrica

JUDr. Rastislav REMETA, PhD., prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Žilina

JUDr. Milan CISARIK, prokurátor Krajskej prokuratúry Žilina,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Prešov

Mgr. Peter SABO, námestník krajského prokurátora v Prešove,

- zhromaždením prokurátorov Krajskej prokuratúry Košice

Mgr. Alexander KUNDRÁT, prokurátor Krajskej prokuratúry Košice.

Z Volebného poriadku pre voľby členov Etickej komisie prokuratúry, ktorý schválila Rada prokurátorov Slovenskej republiky dňa 17. marca 2016 okrem iného vyplýva aj povinnosť pre predsedu Rady prokurátorov Slovenskej republiky zvolať ustanovujúce zasadnutie Etickej komisie prokuratúry, ktoré sa uskutočnilo dňa 16. júna 2016.

Na ustanovujúcom zasadnutí Etickej komisie prokuratúry boli zvolení za predsedu Etickej komisie prokuratúry **Mgr. Jozef SEDLÁK** a za podpredsedu Etickej komisie prokuratúry **JUDr. Rastislav REMETA, PhD.**

Na tomto zasadnutí bol zároveň schválený Rokovací poriadok Etickej komisie prokuratúry, ktorý upravuje podrobnosti o rokovaní Etickej komisie prokuratúry (Rokovací poriadok bol následne zverejnený na webovom sídle Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky).

Etická komisia prokuratúry je povinná v zmysle zákona o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry obligatórne konať v troch prípadoch. A to na základe:

- žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky podanej Etickej komisii prokuratúry podľa ustanovenia § 11 ods. 3 citovaného zákona,

- žiadosti subjektu oprávneného podať návrh na začatie disciplinárneho konania proti prokurátorovi podľa ustanovenia § 197 citovaného zákona podanej Etickej komisii prokuratúry podľa ustanovenia § 217b ods. 1 citovaného zákona,

- žiadosti disciplinárnej komisie zriadenej na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 192 citovaného zákona podanej Etickej komisii prokuratúry podľa ustanovenia § 217b ods. 1 citovaného zákona.

V zmysle ustanovenia § 217b ods. 3 citovaného zákona Etická komisia prokuratúry môže posudzovať etické otázky a etickú prijateľnosť správania sa prokurátorov aj bez návrhu.

Táto možnosť posudzovania etických otázok a etickej prijateľnosti správania sa prokurátorov Etickou komisiou prokuratúry našla odzrkadlenie i v rokovacom poriadku, a to tak, že predseda Etickej komisie prokuratúry môže zvolať zasadnutie Etickej komisie prokuratúry i z vlastnej iniciatívy, alebo musí zvolať zasadnutie na základe podnetu člena etickej komisie. Teda ak sa hociktorý člen etickej komisie domnieva, že je potrebné v Etickej komisii prokuratúry posúdiť etické otázky a etickú prijateľnosť správania sa prokurátorov, dá Etickej komisii prokuratúry podnet, na základe ktorého je predseda Etickej komisie prokuratúry povinný zvolať zasadnutie Etickej komisie prokuratúry.

Z platnej právnej úpravy nevyplýva povinnosť pre Etickú komisiu prokuratúry konať na základe podnetu, resp. podania iného subjektu. To ale neznamená, že Etická komisia prokuratúry sa takýmito podaniami nebude zaoberať. Ba práve naopak. V odôvodnených prípadoch sa priam od prokurátorov vyžaduje, aby sa na Etickú komisiu prokuratúry obrátili s otázkami týkajúcimi sa problematiky prokurátorskej etiky. Môžu tak urobiť priamo zaslaním podania Etickej komisii prokuratúry, prípadne oslovením člena Etickej komisie prokuratúry, alebo prostredníctvom prokurátorskej rady. Relevantnými podaniami prokurátorov, či iných subjektov týkajúcimi sa týchto otázok sa bude Etická komisia prokuratúry zodpovedne zaoberať.

Na prijatie stanoviska alebo odporúčania Etickej komisie prokuratúry je potrebná dvojtretinová väčšina všetkých členov etickej komisie. V tejto súvislosti zákon umožňuje členovi etickej komisie, ktorý hlasoval proti prijatému stanovisku alebo odporúčaniam, predložiť svoje separátne stanovisko, ktoré sa doručuje a zverejňuje rovnako ako stanovisko alebo odporúčanie komisie.

Etická komisia zverejňuje svoje zovšeobecňujúce stanoviská a odporúčania na webovom sídle Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, na ktorom pravidelne informuje o svojej činnosti.

Okrem základnej priority Etickej komisie prokuratúry, ktorá jej vyplýva zo zákona, t. j. posudzovať etické otázky a etickú prijateľnosť správania sa prokurátorov, okrem nemenej závažnej priority Etickej komisie prokuratúry, ktorou je cez svoju rozhodovaciu činnosť vykladať Etický kódex prokurátora, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je Komentár k Etickému kódexu prokurátorov, je ďalšou prioritou Etickej komisie prokuratúry napomáhanie vytvárať v intenciách svojho

poslania čo najlepší obraz prokurátora vo verejnosti, a tým i vytváranie čo najlepšieho obrazu prokuratúry Slovenskej republiky v očiach verejnosti.

Nie je úlohou Etickej komisie prokuratúry striktno naordinovať prokurátorovi vyčerpávajúci manuál správania sa v jeho osobnom, súkromnom a pracovnom živote. Sú však situácie, ktoré nikto nedokáže predpokladať, ale ktoré zároveň vyžadujú zásah Etickej komisie prokuratúry vo forme stanovísk a odporúčaní.

Nikto nemá záujem nútiť prokurátora cestou týchto stanovísk a odporúčaní k asketickému spôsobu života. Sú však hranice správania sa, ktoré nemožno prekročiť.

Všetci členovia Etickej komisie prokuratúry sa zhodli v tom, že Etická komisia prokuratúry bude veľmi citlivo posudzovať tieto otázky, bude hľadať rozumnú mieru únosnosti správania sa prokurátora vo vzťahu k verejnosti a zároveň bude chrániť prokurátora pred neprimeranými zásahmi voči jeho slobode.

Z doterajšej činnosti Etickej komisie prokuratúry možno uviesť nasledovné najvýznamnejšie aktivity:

- A. Etická komisia prokuratúry schválila **Rokovací poriadok Etickej komisie prokuratúry**.
- B. Skupinou štátov GRECO bolo Slovenskej republike vytýkané, že Etický kódex prokurátora neobsahuje definíciu konfliktu záujmov. Na základe uvedeného bola Etická komisia prokuratúry požiadaná Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky o stanovisko **k otázke konfliktu záujmov**.

Etická komisia prokuratúry na zasadnutí konanom v dňoch 20. – 21. septembra 2016 vo Vzdelávacom a rehabilitačnom centre prokuratúry Slovenskej republiky Krpáčovo na základe žiadosti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, odboru legislatívy a ústavného práva, o súčinnosť pri plnení opatrení na realizáciu odporúčaní prijatých Skupinou štátov GRECO v oblasti predchádzania korupcie vo vzťahu ku prokuratúre v podmienkach prokuratúry SR k otázke konfliktu záujmov jednohlasne schválila dňa 20. septembra 2016 **uznesenie** (č. 2) v nasledovnom znení:

Etická komisia prokuratúry nie je subjektom oprávneným schvaľovať, meniť alebo dopĺňať Etický kódex prokurátora. Napriek tomu Etická komisia prokuratúry, ktorá má Etický kódex prokurátora aplikovať v praxi, po podrobnej analýze žiadosti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, odboru legislatívy a ústavného práva, o súčinnosť pri plnení opatrení na realizáciu odporúčaní prijatých Skupinou štátov GRECO v oblasti predchádzania korupcie vo vzťahu ku prokuratúre v podmienkach prokuratúry SR a po podrobnej analýze Etického kódexu prokurátora a komentára k Etickému kódexu prokurátora, vrátane článku 13 prílohy k odporúčaniam Rady Európy č. Rec /2000/10 o etickom kódexe verejných činiteľov dospela k záveru, že problematika konfliktu záujmov v podmienkach prokuratúry je v Etickom kódexe prokurátora a v platnej právnej úprave rozpracovaná na takej úrovni, že nevzbudzuje žiadne pochybnosti o tom, ako má prokurátor a jemu nadriadení prokurátori v prípade konfliktu záujmov postupovať. V tejto súvislosti neboli zistené žiadne aplikačné problémy pri riešení konfliktu záujmov prokurátora v praxi.

V právnom poriadku Slovenskej republiky sú stanovené jasné pravidlá na riešenie takýchto situácií. Navyše je daná problematika veľmi podrobne upravená v Etickom kódexe prokurátora.

Etická komisia prokuratúry sa preto prikláňa k názoru, že Etický kódex prokurátora nie je potrebné v tomto smere meniť, či dopĺňať. Etický kódex prokurátora je norma, ktorá spĺňa všetky európske štandardy.

Z ustanovení Etického kódexu prokurátora možno jednoznačne vyvodit' nasledovnú definíciu konfliktu záujmov: **Konfliktom záujmov sa rozumie rozpor medzi riadnym výkonom povinností prokurátora a jeho osobnými záujmami alebo pomerom k veci, ktorý má alebo by mohol mať vplyv na riadny výkon povinností prokurátora, jeho nestrannosť, nezávislosť a dôveryhodnosť v súvislosti s konaním a rozhodnutím vo veci.**

C. Uskutočnilo sa aj **spoločné zasadnutie Etickej komisie prokuratúry a Rady prokurátorov Slovenskej republiky, ktorého sa zúčastnil JUDr. Jozef Szabó, námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky.**

Na spoločnom zasadnutí, ktoré sa konalo dňa 21. septembra 2016 vo Vzdelávacom a rehabilitačnom centre prokuratúry Slovenskej republiky Krpáčovo, bola Rada prokurátorov Slovenskej republiky a námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky oboznámení s vyššie uvedeným **uznesením** (č. 2) Etickej komisie prokuratúry z 20. septembra 2016 k žiadosti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, odboru legislatívy a ústavného práva, o súčinnosť pri plnení opatrení na realizáciu odporúčaní prijatých Skupinou štátov GRECO v oblasti predchádzania korupcie vo vzťahu ku prokuratúre v podmienkach prokuratúry Slovenskej republiky.

Námestník generálneho prokurátora SR JUDr. Jozef Szabó, vyjadril súhlas s obsahom uznesenia (č. 2) Etickej komisie prokuratúry a vyjadril odporúčanie, že by bolo vhodné, aby sa na zasadnutí GRECO zúčastnili aj zástupcovia Rady prokurátorov Slovenskej republiky a Etickej komisie prokuratúry.

Rada prokurátorov Slovenskej republiky nemala k obsahu uznesenia (č. 2) Etickej komisie prokuratúry žiadne pripomienky a predseda Rady prokurátorov Slovenskej republiky JUDr. Juraj Purgat konštatoval, že spoločné zasadnutia Etickej komisie prokuratúry a Rady prokurátorov Slovenskej republiky sú potrebné a nevyhnutné aj z dôvodu, že Etická komisia prokuratúry bude v budúcnosti v praktickej činnosti vykladať a aplikovať ustanovenia Etického kódexu prokurátora, ktorého prípadné zmeny alebo doplnenia môže vykonať len Rada prokurátorov Slovenskej republiky.

D. Etická komisia prokuratúry vydala na základe žiadosti subjektu oprávneného podať návrh na začatie disciplinárneho konania proti prokurátorovi **stanovisko sp. zn. XV/1 Spr 82/16/1000 zo 4. októbra 2016.**

V predmetnom stanovisku Etická komisia prokuratúry uviedla, že konaním prokurátorky, spočívajúcim v poskytnutí vyjadrení k fyzickej prezentácii – oblečeniu niektorých politikov Slovenskej republiky, ktoré boli uverejnené dňa 11. marca 2016 na internetovom portáli „Topky.sk“ v článku s fotografiami politikov s názvom „Veľké hodnotenie politikov, ktorí chcú nás reprezentovať: Protokolistka neverí vlastným očiam!“, **neboli porušené pravidlá prokurátorskej etiky**, obsiahnuté v Etickom kódexe prokurátora, prijatého Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 11. januára 2016. **V závere svojho stanoviska Etická komisia prokuratúry však zdôraznila, že prokurátor by mal vždy dôsledne a zodpovedne zvážiť verejné vystupovanie a komunikáciu s médiami tak, aby nimi neohrozil vážnosť a dôveryhodnosť prokuratúry ako aj dôstojnosť funkcie prokurátora.** Stanovisko Etickej komisie prokuratúry sp. zn. XV/1 Spr 82/16/1000 zo 4. októbra 2016 bolo spolu so Separátnym stanoviskom členov Etickej komisie prokuratúry sp. zn. XV/1 Spr 82/16/1000 z 19. októbra 2016 po vykonanej anonymizácii zverejnené na webovom sídle Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Informácia o činnosti Etickej komisie prokuratúry za obdobie roka 2016 bola schválená uznesením Etickej komisie prokuratúry č. 2/2017 zo dňa 7. februára 2017.

Mgr. Jozef Sedlák
predseda Etickej komisie prokuratúry